

Inhoud

VASTE PLANTEN

Spruitkeuring
Kalk
Drainage
Investeringsregelingen
Landbouwportaal Rijnland
Kappenspuit

ANEMONE

Stek

LAVANDULA

Watergift

LELIE

Afbehandelde schubben planten
Plantgoed planten
Planten en vuurbestrijding
Ontsmetten schubben
Plantdichtheid Aziaten & LA's
Plantdichtheid schubben
Goed plantwerk levert geld op

HYACINT

Virus

NARCIS

Selectie 'Tête-à-Tête' op meerbloemigheid
Vuurbestrijding

TULP

Vuurbestrijding

DAHLIA

Zwarte bladtoppen en ruwe stek

GLADIOOL

Grondontsmetting

SPECIEKROKUS

Stikstofbemesting op zand

IRIS

Aanvoerstadium en sierwaarde

TULP

Pokken

GEWASBESCHERMING

Voorkom resistentie

TECHNIEK

Uitvoering bewaarwand
Isoleren kookketels

Samengesteld door de adviseurs van Delphy
Vaste planten, tel. 0172-21 28 27
Bloembollen & bolbloemen, tel. 0252-68 85 41

Vaste planten algemeen

Spruitkeuring

De winterperiode is een goede periode voor onderhoud aan de spuit. Een goed onderhouden spuitmachine is de basis om efficiënt met gewasbeschermingsmiddelen om te gaan en een optimaal resultaat te bereiken. Controleer of de doppen nog goed zijn en niet verstopt of versleten. Kijk ook naar de keuringsplicht. Deze geldt voor alle apparatuur voor het verdelen van gewasbeschermingsmiddelen, behalve rugspuiten en handgedragen apparatuur. De keuringsfrequentie is afhankelijk van het type apparatuur, maar is voor de meeste apparatuur zoals veldspuiten en motorvatspuiten om de drie jaar. Zie voor meer info www.sklkeuring.nl.

Kalk

Op percelen met een lage pH kan het nodig zijn te bekalken. De belangrijkste functie van bekalken is het sturen van de pH (zuurgraad). Een optimale bodem-pH zorgt dat de meeste voedingselementen goed kunnen worden opgenomen. Daarnaast voorziet kalk in de calciumbehoefte en helpt het de bodemstructuur te verbeteren. Het effect van bekalken op de bezetting van de CEC (kationenadsorptiecomplex) met Ca, Mg en K kan een rol spelen bij de keuze voor een meststof. Hebben de percelen een lage magnesiumtoestand, dan kan worden bekalkt met een magnesiumhoudende kalkmeststof. Is de pH goed maar is toch calcium nodig, dan kan gips worden gebruikt. Gips is geen kalkmeststof maar bevat Ca en kan worden ingezet als de pH goed is.

Drainage

Een goede ontwatering van percelen is van groot belang. Op percelen die zijn gedraineerd is het belangrijk de werking geregeld te controleren. Een ijzerhoudende (onder) grond veroorzaakt in combinatie met organische stoffen en zuurstof op den duur verstopping van de buisperforaties en/of omhulling van de drainage. Roest in de sloot is een duidelijke indicatie van ijzer in de grond. Doorspuiten is nodig om het ijzer los te krijgen en af te voeren. De frequentie van doorspuiten is perceelsafhankelijk. Doorspuiten moet met de goede kop, veel water en een lage druk aan de spuitkop: minder dan 10 bar. Een te hoge druk kan schade veroorzaken aan de grond rond de drainbuizen en vervolgens verhoogde inspoeling van gronddeeltjes tot gevolg hebben. Vooral leemhoudende zandgronden en (lichte) kleigronden zijn hiervoor gevoelig.

Investeringsregelingen

Kijk voor investeringen in milieuvriendelijke maatregelen naar de regelingen die er zijn. Om investeren in milieuvriendelijke

bedrijfsmiddelen aantrekkelijk te maken zijn er fiscale regelingen, zoals Milieu-investeringsaftrek (MIA), Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil) en Energie-investeringsaftrek (EIA). Met deze regelingen is het mogelijk de fiscale winst te drukken, sneller af te schrijven of gebruik te maken van extra investeringsaftrek. Jaarlijks wordt een lijst gepubliceerd met alle bedrijfsmiddelen die in aanmerking komen. Meer informatie staat op de website van RVO, of informeer bij de boekhouder of een investering in aanmerking komt.

Landbouwportaal Rijnland

Kwekers en andere agrarische ondernemers in het gebied van Rijnland kunnen op de website www.landbouwportaalrijnland.nl mogelijkheden vinden om emissies te verminderen en bodem en waterkwaliteit te verbeteren. Zij kunnen zich via de website oriënteren en aanmelden voor een gratis bedrijfsbezoek van een coach voor advies op verschillende thema's, namelijk erfafspoeling, duurzaam bodembeheer, gewasbeschermingsmiddelen, en beheer & inrichting van percelen en oevers. Ook kan via de coaches subsidie worden aangevraagd op bepaalde investeringen om de bodem en waterkwaliteit rond het bedrijf te verbeteren.

Kappenspuit

Onkruidbestrijding tussen het gewas in vaste planten is lastig. Toch is het goed eens te kijken naar de mogelijkheden van een kappenspuit of kappenspuit met LvS. Bij laagvolume strooittechniek (LvS) wordt het bestrijdingsmiddel niet onder druk verspoten, maar verspreid met een strooischijs. De techniek is driftarm en er wordt met weinig water per hectare gewerkt.

Anemone

Stek

De wintermaanden zijn een geschikt moment om wortelstek te maken. Let op dat alleen voldoende dikke wortels worden genomen. Te fijne wortels (< 2 mm dik) rotten te snel weg. Maak een wortelstek niet langer dan 2 tot 3 cm zodat deze past in een cup van een stektray. Twee tot drie stukjes wortel per cup is voldoende. Zorg dat de wortels worden afgedekt met een laagje grond van 2 tot 3 cm. Stapel de gevulde trays op een pallet en zet deze ingeseald weg in de loods. Let op dat de wortelstekken tijdig van elkaar worden gezet, wanneer deze beginnen uit te lopen.

Lavandula

Watergift

Diverse bedrijven potten lavendel vanuit de vollegrond op in de kas. Probeer het opge-

was in de kas droog te houden om schimmelp Problemen te voorkomen. Geef alleen water op een zonnige drogende dag.

Lelie

Afbehandelde schubben planten

Plant schubben die een temperatuurbehandeling hebben gehad bij voorkeur vóór half april. Plant in de kustprovincies vanaf eind februari en in het zuiden en oosten van het land begin april in verband met kans op nachtvorstschade. Planten voor een goede opbrengst kan als de schubben voldoende kou hebben gehad. Aziatische hybriden hebben acht weken kou nodig, Longiflorums drie weken en Oriëntaal-hybriden negen tot twaalf weken. De kou heeft een grote invloed op de uiteindelijke opbrengst. De kou kan in de koelcel (2 tot 5°C) of in de grond worden gegeven. Ook een combinatie van beide is mogelijk. De combinatie geeft de mogelijkheid om de schubben zo vroeg mogelijk te planten. Voorwaarde is dat de warmtebehandeling en de vier weken 17°C vóór 15 februari zijn voltooid. Dit lukt zowel bij Aziatische hybriden, Longiflorums als LA's. Als de warmtebehandeling later is afgelopen, is het beter om de kou volledig in de koelcel te geven en pas na afloop ervan te planten. Als toch direct wordt geplant, is de kans groot dat de grondtemperatuur niet lang genoeg voldoende laag blijft. Hierdoor komen de schubben erg laat, traag en ongelijk op. Plant de schubben circa 5 cm diep.

Plantgoed planten

De beste planttijd voor lelies is in het westen van Nederland de maand maart. In het zuiden en oosten van het land is april beter. Eerder planten geeft een vroege opkomst en meer kans op nachtvorstschade, vooral in het oosten en het zuiden van het land. Later planten dan maart/april geeft opbrengstvermindering. Vanzelfsprekend moet de conditie van de grond goed zijn.

De beste plantdiepte voor plantgoed is 8 tot 10 cm losse grond op de bollen. Dieper planten kost opbrengst aan leverbaar. Ondieper planten geeft wel meer opbrengst, maar daar staat tegenover dat de stengelbollen fijner zijn en er meer kans is op schade door bemesting en onkruidbestrijdingsmiddelen. De bollen zijn tevens gevoeliger voor droogte. Bij de oogst zijn er meer problemen bij het stelen trekken en er is vanwege een hoge temperatuur op bolniveau meer kans op doorwas.

Om een goede verdeling van de bollen te krijgen, is het van belang niet te hard te rijden. Door het 'shaven' van de wortels rollen de bollen gemakkelijker, waardoor het plantbeeld ook regelmatig is. Voorkom dat de bollen op 'dotjes' worden geplant. Dit kost opbrengst en levert geen mooie ronde bollen op! De plantcapaciteit wordt

sterk beïnvloed door de organisatie rondom het planten.

Planten en vuurbestrijding

Er zijn flinke verschillen in gevoeligheid voor vuur binnen de verschillende groepen lelies. Door hiermee rekening te houden in het plantschema, liggen er mogelijkheden om de vuurbestrijding efficiënter uit te voeren. Plant vuurgevoelige cultivars zoveel mogelijk bij elkaar. Maak een plantschema waarbij vuurgevoelige cultivars op één kavel komen te staan en minder gevoelige cultivars op een ander perceel. Gebruik Oriëntals eventueel als afscheiding. Let op: dicht geplante lelies lopen gemakkelijker in het vuur dan lelies die wat ruimer staan.

Ontsmetten schubben

Ontsmet cultivars in een van de volgende combinaties:

- 0,5% captan 500 g/l + 0,3% Mirage Elan + 1% Pitcher;
- 1,5% Securo + 0,3% Mirage Elan + 1% Pitcher.

Opmerkingen:

- Maak een ontsmettingsbak 24 uur van tevoren aan.
- Houd het bad goed in beweging.
- Het eerste bad is het goedkoopst.
- Voeg middelen als Mirage Elan of Rudis als laatste toe aan het bad om een goede oplossing te krijgen.
- Vul het bad regelmatig bij en gebruik dan 1,25 keer de uitgangconcentratie van Mirage Elan.
- Bij Fusarium-problemen kan 0,2% Rudis in plaats van Mirage Elan overwogen worden, Rudis is wel iets scherper. Rudis en Pitcher aanvullen met 1,25 maal de uitgangconcentratie.
- Voeg bij problemen met bollenmijten 0,078% Apollo aan het bad toe.
- Voeg bij een besmetting met Pratylenchus penetrans 0,09% Velum Prime aan het bad toe.

Plantdichtheid Aziaten & LA's

De ene lelie groeit beter bij een hogere plantdichtheid dan de andere. Let daarom op de volgende zaken:

- Plant vuurgevoelige rassen bij voorkeur niet te dicht. Hoe dichter planten des te meer kans op vuur.
- Plant op humusarme zandgronden dichter dan op humushoudend zand, zavelen kleigronden.
- Plant cultivars waarvan de prijs per maat weinig verschilt, dichter dan cultivars waar tussen de maten grote verschillen zitten.
- Hoe dichter men plant, des te minder de kans is op virusverspreiding, doorwas en onkruid.
- De plantdikte beïnvloedt de maat van de te oogsten bollen.
- Plant op 1,80 meter 3% meer plantgoed.
- Uit opbrengstonderzoek is gebleken dat een goede maatsortering extra geld oplevert.

Plantdichtheid schubben

Voor een goede groei van de bolletjes op schub is een plantdichtheid van circa 2.500 bolletjes per RR² bij Oriëntals en van circa 4.000 bolletjes bij Aziaten, LA-hybriden en Longiflorums de gewenste hoeveelheid. Hoeveel schubben dit zijn, hangt af van het aantal bolletjes dat zich op een schub heeft gevormd. Hanteer een plantdichtheid van schub van circa 2.000 bolletjes per RR². Tel eerst een monster schubben en bepaal aan de hand van het aantal bolletjes dat er gemiddeld op zit, hoeveel schubben er per RR² moeten worden geplant. Een grove maat die nogal eens gehanteerd wordt, is één gaasbak of lieliekrat per RR².

Goed plantwerk levert geld op

Behalve de plantdichtheid zijn ook een gelijke plantdiepte en gelijkmatig planten belangrijk. Snel planten is niet zo'n kunst, maar het komt de verdeling beslist niet ten goede. Vaak komen er dan een aantal bolletjes dicht bij elkaar te liggen ('dotjes'), waarvan de groei minder is dan van 'losliggende' bolletjes. Ook bij de oogst zijn dergelijke 'dotjes' moeilijk te verwerken. Bij de vierregelteelt moet de plantveur zeker 15 cm zijn en bij een vijfregelteelt 10-12 cm. Wanneer op 1,50 m wordt geplant, ga dan niet verder dan één meter bedbreedte. Plant de zijkanen van het bed wel 10-15% dikker om een gelijkmatige groei van de bollen over het hele bed te realiseren.

Plantdichtheid adviezen eenjarige teelt	Aantal stuks per ha 1,50 m spoorbreedte
8-10 cm	700.000
6-8 cm	1.000.000
4-6 cm (leverbare teelt)	1.000.000
4-6 cm (plantgoed teelt)	1.400.000

Hyacint

Virus

Viruszieke planten kunnen gezonde planten ziek maken door overdracht via luizen. Naast blad of steelverkleuring is er ook sprake van een behoorlijke opbrengstvermindering door deze ziekte. Zieke planten groeien 10-15% minder dan gezonde planten. Voor een goede oogst is een gezond gewas noodzakelijk. Gebruik daarom zo gezond mogelijk uitgangsmateriaal en selecteer het opgeplante materiaal nauwkeurig. Plant uw gezonde bollen niet in de buurt van aangetaste partijen. Vliegende luizen kunnen het virus gemakkelijk tien meter verder overbrengen. Verwijder de zieke planten zo vroeg mogelijk in het seizoen en zorg dat de luizen de zieke planten niet kunnen aanprikken. Begin met spuiten tegen virusverspreiding wanneer vanaf half april warme dagen verwacht worden en ga door met spuiten zolang er nog groene planten staan of tot tien dagen voor het rooien.

Narcis

Selectie 'Tête-à-Tête' op meerbloemigheid

Tussen partijen en bollen van 'Tête-à-Tête' zijn grote verschillen in meerbloemigheid. Selectie biedt de mogelijkheid om de meerbloemigheid van een partij te verbeteren. Bij partijen die al een hoge mate van meerbloemigheid hebben, zijn de resultaten van de selectie veel beter dan bij partijen met veel enkele bloemen. Tijdens de bloei kan de teler gemakkelijk zijn selectiepartij op meerbloemigheid selecteren.

Vuurbestrijding

Voer tegen bladvlekkenziekte, Engels vuur en smeul te velde enkele bespuitingen uit. De bestrijding van Stagonosporopsis is een aandachtspunt. Deze schimmel is vooral vroeg in het voorjaar actief. De volgende bespuitingen hebben mogelijk een werking: 0,55 kg Folicur WG, 0,32 l Folicur SC, 0,6 l Luna Experience of 0,4 l Rudis per hectare. Let op: Folicur WG, Folicur SC en Luna Experience zijn maximaal één keer per seizoen toegestaan. Spuit kort voor de bloei, tijdens de bloei en kort na de bloei. Combineer bovengenoemde middelen met één van de volgende basismiddelen: 0,5 kg Palladium of 1 kg Malvin WG of 1 kg Solofol per hectare voor een beschermingsduur van zeven dagen. Solofol mag alleen tweemaal toegepast worden tot 25% bladbedekking is bereikt.

Spuut de gevoelige cultivars ook na de bloei, afhankelijk van de weersomstandigheden. Spuit dan in een blok van drie bespuitingen met bijvoorbeeld 0,3 l Luna Sensation of 0,5 kg Palladium per hectare. Engels vuur is alleen preventief te bestrijden. Bij risico's op een aantasting van Engels vuur na de bloei, bijvoorbeeld bij een periode van

warm, vochtig weer en zeker voor het strijken, één à twee keer spuiten met bovengenoemd middelen.

Sinds kort zijn de groene middelen Karma (kalium waterstofcarbonaat) en Toreda (Bacillus amyloliquefaciens) toegelaten in onder meer de teelt van narcissen. Doe proefsgewijs praktijkervaring op met deze middelen. Beide middelen dienen na bloei te worden toegepast bij milde/lage ziektedruk.

Tulp

Vuurbestrijding

De sporen van vuur (Botrytis tulipae) verspreiden zich al vroeg in het voorjaar door de lucht. Onder vochtige omstandigheden kunnen ze onbeschermd tulpenplanten al vanaf opkomst aantasten. Als vuistregel geldt dat bij een bladlengte van ongeveer 5 cm begonnen wordt met de eerste bespuiting tegen vuur.

Vuur voorkomen en bestrijden:

- Bespuitingen tegen zogenaamd grondvuur hebben geen nut op percelen waar al langer dan twee jaar geen tulpen hebben gestaan.
- Voorkom een vuuraantasting door stekers in het perceel en opslag van tulpen op percelen in de buurt kort na opkomst te verwijderen.
- Bij veel last van stekers moet het gewas wekelijks worden beschermd met een vuurbestrijdingsmiddel.
- Spuit afhankelijk van de groei en de weersomstandigheden. Alleen als het blad nat is, kan Botrytis de plant infecteren. Spuit dus voor een regenachtige periode. Een vuurwaarschuwingssysteem is hierbij een belangrijk hulpmiddel.
- Door hagel of nachtvorst ontstaan invalspoorten voor de vuurschimmel; een bespuiting is dan noodzakelijk.
- Beperk het aantal middelen tot een basismiddel met een ander sterk middel om hoge infectiekansen het hoofd te bieden.
- Spuit als basismiddel: 1 kg Malvin WG of 1 kg Solofol per hectare voor een beschermingsduur van zeven dagen. Solofol mag alleen tweemaal toegepast worden tot 25% bladbedekking is bereikt.
- Er zijn combinatiemiddelen voorhanden, zoals Palladium, Collis, Spirit, Phantom en de Luna Experience en Sensation. Een basismiddel is dan niet nodig omdat al van twee werkzame stoffen gebruik wordt gemaakt.
- Als specifiek middel is er keuze uit onder meer Kenbyo FL, Flint, Frupica, Rudis of Folicur. Gebruik voor een bescherming van zeven dagen 0,4 l Kenbyo FL, 0,25 kg Flint, 0,3 l Luna Sensation, 0,25-0,4 l Rudis, 0,32 l Folicur SC of 0,35 l Frupica (Fireblocker, Bombero).
- Als groene alternatieven zijn Karma (kalium waterstofcarbonaat) en Toreda (Bacillus amyloliquefaciens) beschikbaar in het blok na de bloei.

Dahlia

Zwarte bladtopen en ruwe stek

Onder te vochtige omstandigheden in de oplegruimte kan de groei van de stekken stagneren en krijgen de stekken zwarte bladtopen of worden ruw. Bij zwarte bladtopen worden de topjes van de bladeren voor het plukken plotseling glazig en vervolgens zwart. Dit verschijnsel treedt alleen op onder warme en zeer vochtige omstandigheden. Bij ruwe stek zijn de blaadjes misvormd en is het oppervlak van de stengel iets ruw en soms lichtbruin. De stek ziet er proper uit. Dit treedt vooral op in het begin van de stekperiode als de opleggrond te nat en de luchtvochtigheid te hoog is. Lucht de ruimte bij het zien van de eerste verschijnselen en geef minder water.

Gladiool

Grondontsmetting

De voorwaarden voor het toepassen van Monam zijn aangepast (onder andere type TIF (Totally Impermeable Film) gedurende een periode van ten minste 42 dagen, maximaal 5 ha te behandelen areaal per strook, minimaal 30 m bufferzone tussen behandelde stroken en/of kadastrale grens woningen). Het gevolg van deze voorwaarden is dat natte grondontsmetting voor de praktijk duurder is geworden en minder makkelijk uitvoerbaar meer is.

Monam werkt onder andere redelijk tegen droogrot en kurkstip, matig tegen ratelvirus en heeft een nevenwerking tegen zaadonkruiden.

Toepassing:

- Grondtemperatuur minimaal 7°C, bij voorkeur 10°C tot 15°C op redelijke droge grond.
- Gebruik is toegestaan van 1 april tot en met 30 september.
- Onder natte omstandigheden valt het effect tegen.
- In de praktijk wordt metam-natrium vaak ingespit. Bij een voorjaarstoepassing heeft dit de voorkeur.
- Dosering: 300 l/ha.

De middelen werken het gunstigst in zaai-klare, goed aangerolde grond. Er mogen geen harde lagen of kluiten in voorkomen. Als algemene regel geldt dat de grond bij een grondtemperatuur van 10°C of hoger acht à tien dagen na ontsmetting kan worden bewerkt om de nog resterende gassen te laten ontwijken. Bij een bodemtemperatuur lager dan 10°C is het beter deze grondbehandeling tot minimaal drie weken na de ontsmetting uit te stellen. Na het injecteren is voor akkerbouwgrond geen aparte grondbehandeling tegen bodeminsecten noodzakelijk. Bij gescheurd grasland is dit wel noodzakelijk. Een grondontsmetting moet van tevoren via mijnrvo.nl gemeld worden. Een tuinkersproef is noodzakelijk om vast te stellen of het middel uit de grond is.

Speciekrokus

Stikstofbemesting op zand

Het gewas krokus heeft relatief niet veel stikstof nodig. Verdeel de stikstofbemesting regelmatig over de maanden februari, maart en begin april. Verdelen in drie giften is meestal voldoende. Dat betekent dat de giften relatief klein zijn, ongeveer 27 kg zuivere N per keer. Dat komt overeen met 100 kg KAS per ha. Wanneer de stikstofbemesting over twee giften verdeeld wordt, is de kans op een stikstoftekort door uitspoeling groter.

Iris

Aanvoer stadium en sierwaarde

Het oogst stadium speelt een belangrijke rol bij het openkomen van de irisbloemen op de vaas. Onrijp geoogste bloemen komen niet of nauwelijks open. Het aanvoeren van voldoende rijpe irissen op de veiling is dan ook belangrijk. Voldoende rijp zijn de bloemen als ze een punt van 3 cm hebben. Onder de punt wordt verstaan de totale lengte van het gekleurde deel van de bloemknop. Het openkomen van de bloemen van 'Blue Magic' wordt aanzienlijk verbeterd door de kastemperatuur vijf tot zeven dagen voor de oogst (als de bloemknoppen zichtbaar zijn) wordt verlaagd tot 13°C. Natuurlijk bepaalt niet alleen de bloemknop de kwaliteit van de bloem. Zet daarom de bloemen op gekoeld water in de koelcel en houd de temperatuur in de cel op 2°C. Koel niet dieper om teleurstelling bij de consument te voorkomen.

Voorbehandelen

Het voorbehandelen in Chrysal BVB verbetert de houdbaarheid van de bloemen aanmerkelijk. Wanneer de stelen na het bijsnijden direct in een oplossing met BVB gezet worden, komt bovendien een groter percentage bloemen open. Er zijn diverse methoden van werken mogelijk van kort voorwateren tot een langdurige behandeling tijdens transport. Zorg dat er voldoende werkzame stof in de stelen trekt. Als de

bloemen op een BVB-oplossing aangevoerd worden, dient dat vermeld te worden bij het veilen. In te rauw geoogste stelen heeft BVB onvoldoende effect. De houdbaarheid is dan vergelijkbaar met rijp geoogste onbehandelde stelen.

Tulp

Pokken

Zacht en donker weer is ideaal voor het optreden van pokken. Voorkom een aantasting door:

- stekers en andere aangetaste planten zo snel mogelijk te verwijderen;
- het gewas droog te houden;
- de verdamping te stimuleren en daardoor een dood klimaat te voorkomen;
- kort na het inhalen een keer te spuiten met een vuurbestrijdingsmiddel.

Gewasbescherming

Voorkom resistentie

Schimmels kunnen snel resistentie ontwikkelen tegen sommige fungiciden. De diverse fungiciden kunnen per werkingsmechanisme worden onderverdeeld in een aantal groepen. De risicovolle groepen zijn:

- de strobilurinen: Kenbyo FL, Flint, Amistar, Signum* en Collis*;
- de SDHI's: Velum Prime, Luna Privilege, Sensation* en Experience*, Allstar, Collis* en Monarch;
- de triazolen: Folicur, Rudis, Spirit* en Phantom*.

**De middelen bevatten twee werkzame stoffen uit verschillende groepen waardoor het gevaar op resistentie wordt beperkt.*

Om zo lang mogelijk van de goede werking van deze middelen te kunnen profiteren is het van belang een goede resistentiestrategie op het bedrijf toe te passen. Dit kan in het geval van de vuurbestrijding door de middelen uit één groep niet meer dan maximaal een derde van het aantal bespuitingen tegen vuur in te zetten. Combineer middelen met één werkzame stof altijd met

een basismiddel. Gebruik hiervoor Malvin of Solofol. Voor Solofol geldt dat deze tweemaal mag worden toegepast voordat 25% bodembedekking door het gewas is bereikt. In de middelen Palladium, Collis, Spirit, Phantom, Luna Experience en Luna Sensation zitten al twee werkzame stoffen waardoor het toevoegen van een basismiddel niet nodig is. Door de middelen op de juiste manier te combineren en af te wisselen is een goed resultaat te behalen.

Techniek

Uitvoering bewaarwand

In het kader van de 'Meerjarenafspraken Energie', is onderzoek gedaan naar het drogen en bewaren van bloembollen. Dit onderzoek resulteerde in de volgende aanbevelingen:

- Afronding van de uitblaasopeningen van de wand. Dit geeft een lagere weerstand waardoor er meer lucht beschikbaar is.
- Afgeschuinde balken en smalle bodemplanken geven een betere luchtverdeling in de kist.
- Optimaliseer de systeemwand, soms geeft bijvoorbeeld een schans onder in de wand een betere luchtverdeling.
- Dek de bovenste palletkisten af met een plaat. Aan de zijkant van de plaat moeten dan wel luchtopeningen zitten van het juiste formaat om de lucht af te voeren. Dit verbetert de luchtverdeling over de verschillende lagen. Nadeel is dat de platen erop leggen en eraf halen extra handelingen zijn.
- Ventileren met gebruikmaking van een ethyleenanalyser. Door pas te ventileren als de hoeveelheid ethyleen in de cel bij de schadegrens komt, wordt veel gas bespaard. Houd wel de temperatuur en RV in de gaten.
- Schaf bij nieuwbouw gelijkstroommotoren aan. Hiermede kunt u de gewenste hoeveelheid lucht perfect regelen.
- Uiteindelijk kunt u tot 70% energie besparen.

Isoleren kookketels

De kookketel isoleren bespaart niet alleen energie, maar verbetert ook de egaliteit van de watertemperatuur. Vooral bij een kleine pompcapaciteit en bij buiten koken is dit belangrijk. Het temperatuurverschil tussen het midden en de zijkanten van een ketel bedraagt bij een ongeïsoleerde ketel toch vaak een paar tienden van een graad. Plaats tijdelijk (in verband met doorroesten) een paar losse isolatieplaten tegen de grote rechte vlakken, dit is snel en simpel uit te voeren. Laat uw kookketel doormeten om zicht te verkrijgen op de temperatuurverdeling in de ketel. Een aanpassing van de kooktijd, eventueel van de temperatuur en/of de pompcapaciteit kan nodig zijn. Verwijder de losse isolatieplaten na afloop van de kookperiode.